

Άρθρο γνώμης

Σβήστε τους μύθους σας στην Ελλάδα...

Οι τουρίστες μας είναι πιθανό, πιθανότατο, να έζησαν τον μύθο τους στην Ελλάδα το καλοκαίρι που λήγει (ημερολογιακά μόνο, αφού πια η διάκριση του έτους σε τέσσερις εποχές είναι κι αυτή ένας μύθος)· ιδίως αν εκτός από τη θάλασσα, τα μνημεία, το σουβλάκι και το ούζο συνάντησαν εδώ και τον έρωτα. Για εμάς τους Έλληνες, πάντως, είναι απολύτως βέβαιο: Και φέτος, ακολουθώντας πιστά το τελετουργικό, ζήσαμε τους θερινούς μύθους μας στη δραματική αποκαθήλωσή τους, τη χρεοκοπία, την αποτέφρωσή τους. Τον μύθο του «πανέτοιμου κρατικού μηχανισμού», της «άριστης πρόνοιας που συντονίζεται με την επιστήμη» (εξαιρουμένης της δασολογίας και της μετεωρολογίας), του «ακαταπρόληπτου ηγέτη που δεν νοιάζεται για το κομματικό κόστος και λογοδοτεί λατρεύοντας την αυτοκριτική», των «υπουργών που δεν θα ξοδέψουν ούτε μία μέρα σε διακοπές», των «αυτοδιοικητικών προυχόντων που καν να ξυριστούν δεν προλαβαίνουν». Η τέφρα στη Θράκη, τη Ρόδο, την Πάρνηθα, την Αχαΐα, την Εύβοια, την Ανδρο, τη Βοιωτία είναι πολύ πιο ευφραδής από τους μυθοπλάστες κυβερνητικούς. Και λέει τη σκληρή αλήθεια, αδιαφορώντας για τους κατασκευαστές τραγελαφικών δικαιολογιών, είτε την πρώτη εξουσία νέμονται είτε την τέταρτη.

Ανάμεσα στ' αποκαΐδια βρίσκεται και το μύθευμα πως τις πυρκαγιές τις προκαλεί ξένος δάκτυλος, παμπόνηροι πράκτορες και μετανάστες-πρόσφυγες. Από κεραυνό η φωτιά στην Αλεξανδρούπολη; Ναι, αλλά ποιοι προσευχήθηκαν στον Θεό τους να κατακεραυνώσει τους χριστιανούς; Ανατολικότερα, στον Έβρο, οι αυτοχειροτονημένοι σερίφηδες, που τους χρωστάμε λέει το «έπος του 2020», ζουν τον μύθο της ελληνόψυχης ανιδιοτέλειας μέσα στα αυθαίρετά τους, στην καρδιά του σπάνιου βιότοπου.

Το καλοκαίρι άρχισε με το πολύνεκρο ναυάγιο στ' ανοιχτά της Πύλου και τελειώνει με την απανθράκωση δεκαοκτώ μεταναστών στο δάσος της Δαδιάς. Ελάχιστα και ελάχιστους συγκίνησαν οι δύο τραγωδίες. Αποκάλυψαν έτσι μια κοινωνία που τα σοσιαλμιντιακά της αισθήματα υποδηλώνουν ότι πάσχει από ρατσιστική ακροδεξιότητα πολύ ισχυρότερη από αυτήν που εκφράζεται στην κάλπη. Αλλά και μια πολιτεία πολύ κατώτερη ηθικά από το

είδωλο που της κατασκευάζουν οι επικοινωνιολόγοι της. Αδιαπραγμάτευτη η αξία της ζωής; Ναι, έτσι ορίζει το δόγμα που διακινείται για να λειτουργήσει σαν απαλλακτικός μύθος. Όχι όμως και της ζωής των ξένων. Αυτοί τυγχάνουν εισβολείς, «λάθρο», αγέλη πρακτόρων. Αρα «πήγαιναν γυρεύοντας». Ή, σε κυνικότερη εκδοχή, «καλά να πάθουν».

Μπουκάλας, Π. (2023, 29 Αυγούστου). «Σβήστε τους μύθους σας στην Ελλάδα...». *Η Καθημερινή*.

ΑΝΑΛΥΣΗ

Ο τίτλος «Σβήστε τους μύθους σας στην Ελλάδα...» είναι φανερά ειρωνικός (βλ. παράφραση του τίτλου της τουριστικής καμπάνιας του ΕΟΤ «Live your myth in Greece» και άρρητο σχόλιο μέσω των αποσιωπητικών). Ο συντάκτης χρησιμοποιεί ως αφορμή τη λήξη της τουριστικής περιόδου για να επικρίνει τη στάση της ελληνικής πολιτείας και της ελληνικής κοινωνίας απέναντι στις πυρκαγιές του καλοκαιριού. Στο κείμενο συνυπάρχουν σχόλια του συντάκτη (π.χ. «Ανατολικότερα, στον Έβρο... στην καρδιά του σπάνιου βιότοπου») με τη χαλαρή επιχειρηματολογία (π.χ. «Το καλοκαίρι άρχισε... που εκφράζεται στην κάλπη»).

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Η απροσπέλαστη ομορφιά

Οι διαδοχικές καραντίνες μάς αποκάλυψαν μια διαφορετική Αθήνα. Οι παύσεις της άνοιξης, κυρίως, αλλά και αυτή, η πιο light εκδοχή που ζούμε από τον Νοέμβριο, μας έδωσαν το έναυσμα, την αφορμή να ανακαλύψουμε διαδρομές μέσα στην πόλη που είτε αγνοούσαμε είτε δεν βρίσκαμε τον χρόνο για να τους αφιερώσουμε λίγη από την ώρα μας. Μια ματιά στον πλούτο που φέρνει στην επιφάνεια η στήλη της «Καθημερινής», «Διαδρομές της Καραντίνας», είναι ενδεικτική της εφευρετικότητας των Αθηναίων αλλά και της ανάγκης που υπάρχει.

Φυσικά δεν ανακαλύπτουμε τον τροχό εξαιτίας της πανδημίας. Υπάρχουν περιοχές με προνομιακή πρόσβαση σε άλση, πάρκα, περιαστικά δάση. Στην τελευταία κατηγορία δεν ανήκουν σίγουρα δεκάδες δήμοι της Δυτικής Αθήνας και του Πειραιά. Αλλά ακόμα και γειτονιές που έχουμε μάθει να θεωρούμε «προνομιούχες» έχουν να διαχειριστούν τα δικά τους προβλήματα.

Στα νότια προάστια, για παράδειγμα, εκτείνεται το μεγαλύτερο παραλιακό μέτωπο που έχει να επιδείξει πρωτεύουσα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Παρ' όλα αυτά, ο πολίτης της Βούλας ή της Βουλιαγμένης δεν είναι ευπρόσδεκτος σε ένα σημαντικό τμήμα της ακτογραμμής· κατά κανόνα, στο πιο ωραίο και στο πιο ειδυλλιακό. Αν δεν είναι club ή «νυχτερινό κέντρο» (μπουζούκια), θα είναι οργανωμένη πλαζ, κι αν δεν είναι οργανωμένη πλαζ, θα είναι ταβέρνα, εστιατόριο, club-restaurant, ξενοδοχεία ή χώρος στάθμευσης.

Με το ένα και το άλλο, δεν μπορείς να περπατήσεις από το Καβούρι μέχρι τη Λίμνη της Βουλιαγμένης. Σε ένα από τα πιο όμορφα σημεία του νομού Αττικής απαγορεύεται ο περίπατος κατά μήκος της ακτής, διαρκώς παρεμβάλλονται εμπόδια, που εκπαιδευθήκαμε να θεωρούμε «φυσικά». Αναρωτιέμαι, για παράδειγμα, γιατί οι οργανωμένες παραλίες, κατάλοιπο τουριστικών μοντέλων του 1960, θα πρέπει να είναι κλειστές έξι μήνες τον χρόνο αφαιρώντας πολύτιμο δημόσιο χώρο σε μια πόλη που τον έχει τόσο ανάγκη; Δεν θα μπορούσε η πολιτεία να δει ξανά τον τρόπο με τον οποίο διαχειρίζεται ένα δημόσιο αγαθό προσαρμόζοντας την οπτική της στα δεδομένα της δεκαετίας του 2020;

Η εμπειρία της καραντίνας μπορεί να γίνει «οδηγός» για την επαναδιαπραγμάτευση της σχέσης μας με τον δημόσιο χώρο και ειδικότερα με το πολύτιμο παραλιακό μέτωπο. Είναι τραγελαφικό (αν όχι ανήθικο) ο κόσμος να συνωστίζεται σε μικροσκοπικά πεζοδρόμια ενώ πίσω από τα κάγκελα χάσκουν απροσπέλαστοι, κλειδαμπαρωμένοι παράδεισοι.

Ρηγόπουλος, Δ. (5/1/2021). «Η απροσπέλαστη ομορφιά». *Η Καθημερινή*.

Δραστηριότητες

1. Εντόπισε στο κείμενο εκφράσεις που αποκαλύπτουν τη στάση του συντάκτη απέναντι στο θέμα. Με ποιον τρόπο οι εκφράσεις αυτές αποκαλύπτουν τη συναισθηματική φόρτιση ή υποστηρίζουν την άποψή του;
2. Ποια είναι η οπτική γωνία του συγγραφέα σχετικά με τη χρήση του δημόσιου χώρου; Εντόπισε στοιχεία που αποκαλύπτουν την κριτική του στάση.
3. Διάβασε προσεκτικά τις παραγράφους που περιγράφουν τα προβλήματα του παραλιακού μετώπου. Υπογράμμισε τις αιτίες και τις συνέπειες που παρουσιάζονται.
4. Τα επιχειρήματα του κειμένου υποστηρίζονται με τεκμήρια ή βασίζονται περισσότερο στο συναίσθημα και τη λογική; Να τεκμηριώσεις την απάντησή σου με παραπομπές σε συγκεκριμένα χωρία του κειμένου.
5. Βρίσκεις την επιχειρηματολογία του κειμένου επαρκή και αντικειμενική; Τι θα μπορούσε να προστεθεί ή να αφαιρεθεί ώστε να γίνει πληρέστερη;

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ

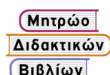
Τίτλος: Άρθρο γνώμης – ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ

Σχεδιασμός – Δημιουργία: Αγγελάκος Κωνσταντίνος,
Μαγγανά Αναστασία, Πασσάς Ιωάννης, Χριστόπουλος Δημήτριος

Ημερομηνία ανάρτησης: 10/04/2025

Έκδοση: v1.0

Το παρόν αναπτύχθηκε στο πλαίσιο της Πράξης «Συγγραφή, Αξιολόγηση και Ένταξη διδακτικών βιβλίων στο Μητρώο Διδακτικών Βιβλίων και στην Ψηφιακή Βιβλιοθήκη Διδακτικών Βιβλίων» με κωδικό ΟΠΣ (MIS) 6010165, του Προγράμματος «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027» που υλοποιείται από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων
και Αθλητισμού

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Πρόγραμμα
Ανθρώπινο Δυναμικό και
Κοινωνική Συνοχή